

Kozak-Zychman, Wanda / Gauda-Pilarska, Ewa

Szczałki kostne z grobów ciałopalnych
ludności kultury łużyckiej z Gródka nad
Bugiem, stan. 1B, gm. Hrubieszów, woj.
lubelskie

Archeologia Polski Środkowowschodniej 4, 113-114

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

WANDA KOZAK-ZYCHMAN, EWA GAUDA-PILARSKA

**SZCZĄTKI KOSTNE Z GROBÓW CIAŁOPALNYCH LUDNOŚCI KULTURY ŁUŻYCKIEJ
Z GRÓDKA NAD BUGIEM, STAN. 1B, GM. HRUBIESZÓW, WOJ. LUBELSKIE**

Opracowane materiały pochodzą z badań przeprowadzonych na tym stanowisku w 1998 roku przez J. Niedźwiedzia - reprezentującego Usługi Archeologiczne i Geodezyjne „Profil” w Zamościu (J. Niedźwiedź 1999).

Analiza obejmowała groby od nr 15 do 42 i nr 44 – wszystkie o charakterze popielnicowym (W. Kozak-Zychman, E. Pilarska 1998). Wykonano ją w oparciu o metody powszechnie stosowane w antropologii, a szczególnie opisane w pracy J. Strzałko, J. Pionka i A. Malinowskiego (1973).

W większości przypadków materiał kostny przepalony był w stopniu miernym, lecz znacznie rozdrobniony.

Wszystkie popielnice - w liczbie 30 - zawierały pochówki pojedyncze. W 18 przypadkach szczątki kostne

należały do osobników dorosłych (powyżej 20 lat) w tym - 1 Adultus i 2 Maturus, w 8 zaś do dzieci (0-15 lat) w tym - 6 Infans I i 2 Infans I/Infans II. Ze względu na brak fragmentów diagnostycznych nie udało się ustalić wieku dla 4 zmarłych. Spośród osobników dorosłych płeć określono dla 7, w tym 4 mężczyzn i 3 kobiet.

W czterech przypadkach układ szczątków w popielnicy wskazywał na zachowany porządek anatomiczny.

W czterech popielnicach (nr 15, 35, 37 i 44) obok szczątków ludzkich obecne były fragmenty przepalonych kości zwierzęcych.

Ogólną charakterystykę opracowanych materiałów, w tym określenia wieku i płci zmarłych, zawiera Tab. 1.

LITERATURA

Kozak-Zychman W., E. Gauda-Pilarska
1998 *Analiza antropologiczna materiałów kostnych z grobów ciałałopalnych ludności kultury łużyckiej z Gródka nad Bugiem, stan. 1B* (mps RO-SiOŚK Lublin).

Niedźwiedź J.
1999 *Badania ratownicze na cmentarzysku kultury łużyckiej w Gródku nad Bugiem, stan. 1B, pow. Hrubieszów, w 1998 roku* (w tym tomie).

Strzałko J., Piontek J., Malinowski A.
1973 *Teoretyczno-metodyczne podstawy badań kości z grobów ciałałopalnych*, „Materiały i Prace Antropologiczne”, t. 85, s. 179-199.

WANDA KOZAK-ZYCHMAN AND EWA GAUDA-PILARSKA

**BONE REMAINS FROM CREMATION GRAVES OF THE LUSATIAN CULTURE IN GRÓDEK ON THE RIVER BUG,
SITE 1B, HRUBIESZÓW DISTRICT, LUBLIN VOIVODSHIP**

The analysed materials came from 30 urns, all of which constituted individual burials. In eighteen instances, the bone remains belonged to adult individuals (above 20 years), eight, on the other hand, belonged to children (0-15 years). Due to the absence of diagnostic fragments it was not possible to establish the age of four individuals. Among the adults, gender

was determined in seven cases - four male and three female. In four instances, the arrangement of the remains in the urns pointed to a retained anatomical order (Tab. 1).

In four urns (15, 35, 37, 44), beside human remains, there were charred fragments of animal bones.

Tab. 1. Charakterystyka antropologiczna szczątków kostnych z grobów ciałopalnych ludności kultury łużyckiej z Gródka nad Bugiem, stan. 1B.

L.p.	Nr grobu	Płeć	Wiek	Kat. wieku wg R. Martina	Ciężar szczątków (w gramach)	Porządek anatomiczny
1	15	M	os.dorosły	<i>Adultus</i>	1456	
2	16	?	os.dorosły	?	349	
3	17	?	os.dorosły	?	26	
4	18	K?	os. dorosły	?	1928	+
5	19	?	os.dorosły	?	1409	
6	20	?	pow.25 lat	?	895	
7	21	?	6-7 lat	<i>Infans I</i>	505	
8	22	?	?	?	220	
9	23	?	os. dorosły	?	686	
10	24	?	ok. 6 lat	<i>Infans I</i>	63	
11	25/1	?	ok. 1 roku	<i>Infans I</i>	66	
12	25/2	?	7-8 lat	<i>Inf.I/Inf.II</i>	301	+
13	26	?	os. dorosły	?	175	
14	27	M	os. dorosły	?	1790	- ?
15	28	?	ok.1 roku	<i>Infans I</i>	35	
16	29	?	7-8 lat	<i>Inf. I/Inf.II</i>	190	
17	30	?	os. dorosły	?	675	
18	31	?	?	?	1 ułamek	
19	32	?	os. dorosły	?	1402	
20	33	?	pow. 25 lat	?	1145	
21	34	?	?	?	30	
22	35	?	os. dorosły	?	913	-
23	36	?	os. dorosły	?	360	
24	37	M	os. dorosły	<i>Maturus</i>	886	
25	38	?	?	?	335	
26	39	K?	os. dorosły	?	1443	+?
27	40	K?	os. dorosły	?	795	
28	41	?	6-12 m-cy	<i>Infans I</i>	38	
29	42	M?	30-40 lat	<i>Maturus</i>	2520	+
30	44	?	3-4 lata	<i>Infans I</i>	9	

Przyjęto następujące oznaczenia: *Infans I* do 7 lat, *Infans II* 7-15, *Iuvenis* 15-20, *Adultus* 20-30, *Maturus* 30-60, *Senilis* powyżej 60, osobnik dorosły – zmarły w wieku powyżej 20 lat.